

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

Протокол №2 від 29.08.2025 р.

29.08.2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Валентина ВОЛОШИН

Наказ №_____

від

Освітня програма
Кліщинської гімназії імені
М.П.Старицького
на 2025-2026 н. р.

ЗМІСТ

№ розділу	Назва розділу	Сторінки
I.	Загальні положення	2
II.	Мета освітньої програми та шляхи її досягнення	4
III.	Рівні освіти та вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою відповідно до рівнів	5
IV.	Загальний обсяг навчального навантаження, його розподіл за роками навчання	7
V.	Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами	9
VI.	Робочі навчальні плани	14
VII.	Програмно-методичне забезпечення освітнього процесу	18
VIII.	Опис інструментарію оцінювання	25
IX.	Очікувані результати навчання здобувачів освіти	26
X.	Програма наскрізного виховання	29
XI.	Регламент освітньої діяльності	30
XII.	Вимірники реалізації освітньої програми	34

I. Загальні положення

Освітня програма Кліщинської гімназії імені М.П.Старицького гімназії (далі – Освітня програма) розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Закону України від 06.06.2024 № 3788-IX «Про дошкільну освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р. (із змінами і доповненнями, внесеними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року N 592-р), Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 р. № 527-р «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки», згідно з вимогами Базового компоненту дошкільної освіти, затвердженого наказом МОНУ №33 від 12 січня 2021 року, програми «Дитина», рекомендованої Міністерством освіти і науки України (лист МОН України № 1/11-4960 від 23.07.2020 р.), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 688 від 24.07.2019; № 898 від 30.09.2020), Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 (із змінами, внесеними Постановою КМ від 30.08.2022 № 972 «Про внесення змін до Державного стандарту базової середньої освіти»); Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 «Про затвердження Порядку

переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання» (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 621 від 08.05.2019; № 268 від 01.03.2021; № 154 від 06.02.2025; № 570 від 15.04.2025); для 1-2 класів – за типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б., 1-2 клас, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 № 743; для 3-4 класів – за типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б., 3-4 клас, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 № 743; для 5-8 класів – за типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 09 серпня 2024 року № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»; для 9 класу – за типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 405.

Освітня програма визначає:

- мету та шляхи її досягнення;
- рівні освіти та вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою відповідно до рівнів;
- загальний обсяг навчального навантаження (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Освітня програма включає:

- навчальні плани;
- перелік модельних навчальних програм;
- перелік підручників;
- регламент освітньої діяльності;
- опис інструментарію оцінювання;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- програму наскрізного виховання;

- вимірники реалізації освітньої програми.

Освітню програму побудовано із урахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів здобувачів освіти.

Мовою освітнього процесу є державна мова.

Термін реалізації – 2025-2026 н. р.

II. Мета освітньої програми та шляхи її досягнення

Метою освітньої програми є всебічний розвиток, виховання і соціалізація здобувача освіти як особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, а саме:

- вільне володіння державною мовою;

- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

III. Рівні освіти та вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою відповідно до рівнів

Рівні освіти:

- дошкільна освіта;
- початкова освіта;
- базова середня освіта.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою:

- Дошкільна освіта здобувається відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту». Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 2 років життя у різновіковій групі (молодший дошкільний вік - від 2 до 4 років; середній дошкільний вік - від 4 до 5 років) та старшій групі (старший дошкільний вік - від 5 до 6 (7) років). Діти старшого дошкільного віку обов'язково охоплюються дошкільною освітою відповідно до стандарту дошкільної освіти.

- Початкова освіта здобувається відповідно до Закону України «Про освіту», як правило, з шести років. Діти, яким станом на 01 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 01 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.
- Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу освіти досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). Учні четвертого класу, які не мають результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації, повинні пройти річне оцінювання в закладі освіти та/або державну підсумкову атестацію у порядку, визначеному Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979.
- Учні, які не мають результатів річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації у зв'язку із невідвідуванням закладу освіти більше шести останніх місяців навчального року поспіль та за умови відсутності будь-яких відомостей щодо місця проживання чи місцеперебування учнів або їхніх батьків, інших законних представників, визнаються такими, що вибули із закладу освіти. Такі учні на наступний рік навчання не переводяться згідно з рішенням педагогічної ради, що оформлюється відповідним наказом керівника закладу освіти. Рішення про визнання учнів з числа сиріт та позбавлених батьківського піклування такими, що вибули із закладу освіти, може бути прийняте за умови його погодження відповідною службою у справах дітей.

- Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати навчання за програмою наступного освітнього рівня з іншого віку.

IV. Загальний обсяг навчального навантаження, його розподіл за роками навчання, навчання за наскрізними лініями

В дошкільному підрозділі розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладено за змістовними освітніми лініями Базового компонента дошкільної освіти, обсяг навчального навантаження визначений відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитини у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані (Таблиця 1).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4 класів відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному для закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для учнів 1-4 класів та складає 3500 годин/навчальний рік, а саме:

- для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік,
- для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,
- для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,
- для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою окреслено у робочому навчальному плані (Таблиця 2).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-8-х класів закладів загальної середньої освіти складає 4720 годин/навчальний рік, а саме:

- для 5-х класу – 1085 годин/навчальний рік;

- для 6-х класу – 1190 годин/навчальний рік;
- для 7-х класу – 1225 годин/навчальний рік;
- для 8-х класу – 1225 годин/навчальний рік.

Освітні галузі для 5-8 класів та детальний розподіл навчального навантаження на тиждень в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою окреслено у робочому навчальному плані (Таблиця 3).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9 класу закладів загальної середньої освіти складає 1225 годин/навчальний рік.

Освітні галузі для 9 класу та детальний розподіл навчального навантаження на тиждень в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою окреслено у робочому навчальному плані (Таблиця 4).

Навчання за наскрізними лініями реалізується через організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, навчальних предметів та предметних циклів, вони є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Мета наскрізних ліній – «сфокусувати» увагу й зусилля вчителів-предметників, класних керівників, усього педагогічного колективу на досягненні життєво важливої для учня й суспільства мети, увиразнити ключові компетентності, а саме:

- для наскрізної лінії «Екологічна безпека та сталий розвиток» – це формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, у результаті яких вони дбайливо й відповідально

ставитимуться до довкілля, усвідомлюючи важливість сталого розвитку для збереження довкілля й розвитку суспільства;

- метою вивчення наскрізної лінії «Громадянська відповідальність» є формування відповідального члена громади й суспільства, який розуміє принципи й механізми його функціонування, а також важливість національної ініціативи; освоюється через колективну діяльність – дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо, яка розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок;

- завданням наскрізної лінії «Здоров'я і безпека» є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище;

- вивчення наскрізної лінії «Підприємливість і фінансова грамотність» забезпечить краще розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); сприятиме розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі.

V. Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

На виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15 вересня 2021 р. № 957, Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 р. № 527-р «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки», листів МОН «Про організацію

інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 18.05.2012 року № 1/9-384, «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя» від 25.09.2012 року № 1/9-675, № 1/11479-23 від 03.08.2023 «Про методичні рекомендації «Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації», методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2025-2026 навчальному році, витягів з протоколів засідання психолого-медико-педагогічної консультації, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами (далі - ООП) на освіту за місцем проживання їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві сформовано три класи з інклюзивним навчанням (4, 5, 8 класи).

Для організації інклюзивного навчання дітей з ООП у закладі створені умови для забезпечення необхідними навчально-методичними і наочно-дидактичними посібниками, індивідуальними технічними засобами навчання та забезпечення відповідними педагогічними кадрами.

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до робочих навчальних планів з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з ООП.

Команда супроводу діє відповідно до Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти, затвердженого Наказом МОН від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти», яке визначає основні принципи, завдання та функції, а також порядок організації діяльності команди

психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами (далі – Команда супроводу), які здобувають освіту в умовах інклюзивного навчання в закладах загальної середньої та дошкільної освіти.

До складу Команди супроводу входять постійні учасники: директор або заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель (класний керівник), вчителі, асистент вчителя, практичний психолог, соціальний педагог, вчитель-дефектолог (з урахуванням освітніх потреб дитини з ООП), вчитель-реабілітолог та батьки або законні представники (далі - батьки) дитини з ООП.

Команда супроводу виконує наступні завдання:

- збір інформації про особливості розвитку дитини з ООП, її інтереси, труднощі, освітні потреби на етапах створення, реалізації та моніторингу виконання ІПР;
- визначення напрямів психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, що можуть бути надані в межах закладу освіти на підставі висновку ІРЦ, та забезпечення надання цих послуг;
- розроблення ІПР для кожної дитини з ООП та моніторинг її виконання з метою коригування та визначення динаміки розвитку дитини;
- надання методичної підтримки педагогічним працівникам закладу освіти з організації інклюзивного навчання;
- створення належних умов для інтеграції дітей з ООП в освітнє середовище;
- проведення консультативної роботи з батьками дітей з ООП щодо особливостей їх розвитку, навчання та виховання;
- проведення інформаційно-просвітницької роботи у закладі освіти серед педагогічних працівників, батьків і дітей з метою недопущення дискримінації та порушення прав дитини, формування дружнього та неупередженого ставлення до дітей з ООП.

Робота членів Команди супроводу здійснюється в межах їх основного робочого часу.

Однією з організаційних форм діяльності Команди супроводу є засідання її учасників, яке проводиться не менше трьох разів протягом навчального року. За потреби скликаються позачергові засідання. Ініціювати позачергове засідання Команди супроводу може будь-хто з її учасників. Головою засідання Команди супроводу є директор або заступник директора з навчально-виховної роботи. Рішення засідання Команди супроводу приймаються за результатами колегіального обговорення інформації кожного її учасника відкритим голосуванням (за умови присутності на засіданні не менше 2/3 від загального складу). Рішення засідання Команди супроводу оформляється протоколом, який веде секретар засідання. Протокол засідання підписується головою, секретарем та всіма учасниками засідання. Секретар призначається із числа складу постійних учасників Команди супроводу.

Відповідно до висновку ІРЦ, індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності), результатів психолого-педагогічного вивчення дитини Команда супроводу складає індивідуальну програму розвитку дитини з ООП впродовж 2-х тижнів з моменту початку освітнього процесу. ІПР погоджується батьками та затверджується керівником закладу освіти. Команда супроводу переглядає ІПР з метою її коригування та визначення прогресу розвитку дитини у закладі загальної середньої освіти двічі на рік (у разі потреби частіше). ІПР містить такі розділи:

1. Загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та строк, на який складається програма.

2. Рівень знань і вмінь учня. Група фахівців протягом 1-2 місяців (в залежності від складності порушення) вивчає можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення:

- її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багатосенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога;
- інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості надані психолого-медико-педагогічною консультацією).

Відповідно до особливостей розвитку дитини з ООП Команда супроводу розробляє індивідуальний навчальний план та індивідуальну навчальну програму в закладі загальної середньої освіти. Команда супроводу визначає способи адаптації (у разі необхідності модифікації) освітнього середовища, навчальних матеріалів відповідно до потенційних можливостей та з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини з ООП.

Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг здійснюється шляхом проведення індивідуальних і групових занять.

Протягом навчального року здійснюється психолого-педагогічний, методичний супровід дітей з ООП асистентами вчителя, працівниками психологічної служби (практичним психологом, соціальним педагогом) та педагогічними працівниками. У разі виникнення труднощів у реалізації ІПР, Команда супроводу звертається до фахівців ІРЦ щодо надання методичної допомоги.

Команда супроводу формує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиткових занять дитини з ООП. Корекційно-розвиткові заняття згідно з ІПР проводяться відповідними вчителями-дефектологами закладу освіти та (або) залученими фахівцями ІРЦ, інших установ/закладів, фізичними особами, які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти. В індивідуальному

навчальному плані передбачається від трьох до восьми годин на тиждень для проведення корекційно-розвиткових занять з урахуванням висновку психолого-медико-педагогічної консультації, а саме:

корекція розвитку;

- розвиток мовлення;
- соціально-побутове орієнтування;
- розвиток слухового сприйняття та формування вимови.

Оформлення та ведення відповідної документації покладається на асистента вчителя.

Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з ООП.

Оцінювання навчальних досягнень дітей з ООП здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням її інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

VI. Робочі навчальні плани

Таблиця 1

Навчальний план для дошкільного підрозділу
за програмою розвитку дитини дошкільного віку «Дитина»,
рекомендованою МОНУ (Лист МОНУ №1/11-4960 від 23.07.2020 р.)

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень за віковими групами	
	Різнорікова група (2-4 роки)	Група дітей 5-річного віку
Ознайомлення із соціумом	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	2

Логіко-математичний розвиток	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	5	5
Здоров'я та фізичний розвиток	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	15	18

Таблиця 2

Навчальний план для 1-4 класів

(за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р. Б. Шияна, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)

Предмети	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Інваріантний складник:				
Українська мова	5	5	5	5
Іноземна мова	2	3	3	3
Математична	3	3	4	4
Я досліджую світ	7	8	7	7
Мистецтво	2	2	2	2
Інформатика			1	1
Фізична культура	3	3	3	3
Усього (без фізкультури):	19+3	21+3	22+3	22+3
Варіативний складник:				
Індивідуальні заняття з математики	1	1	1	1
Індивідуальні заняття з української мови				
Індивідуальні заняття з англійської мови				
Разом	1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня	20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету	23	25	26	26

Таблиця 3

Навчальний план для 5-8 класів

(за типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 09 серпня 2024 року № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин			
Клас		5	6	7	8

Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	1,5	1,5	2
Математична	Математика	5	5	-	-
	Алгебра	-	-	2,5	2,5
	Геометрія	-	-	1,5	1,5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	-	-
	Біологія	-	-	2,5	2
	Географія	-	2	2	2
	Фізика	-	-	2	2
	Хімія	-	-	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1,5	1,5	1,5
	Етика	0,5	0,5	-	-
	Інтегрований курс «Підприємництво і фінансова грамотність»	-	-	-	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	-	-
	Історія України. Всесвітня історія	-	2	-	-
	Історія України	-	-	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	-	1	1
	Громадянська освіта	-	-	0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	2	1,5
Технологічна	Технології	2	2	1	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2	2	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26 + 3	29 + 3	31,5+3	30,5+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та		2	2	0,5	1,5

групових занять				
Родинні фінанси (курс за вибором)	1			
Я — моє здоров'я — моє життя (факультативний курс)	1	-	-	
Права людини у вільній країні (курс за вибором)	-	1	-	-
Фінансово-грамотний споживач (курс за вибором)	-	1	-	-
Моя Черкащина (курс за вибором)				0,5
Фінансова культура (курс за вибором)			0,5	
Індивідуальні заняття з української мови				1
Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	32
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	28 + 3	31 + 3	32 + 3	32+3

Таблиця 4

Навчальний план для 9 класу

(за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 405)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		9 клас
Кількість учнів у класі		
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
	Образотворче мистецтво	-
	Мистецтво	1
Математика	Математика	-
	Алгебра	2

	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура**	3
Разом		30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3
Креслення в школі (курс за вибором)		1
Індивідуальні заняття з біології		1
Моя Черкащина (курс за вибором)		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

VII. Програмно-методичне забезпечення освітнього процесу

Навчальні програми:

● Інваріантна складова

Освітній рівень	Програма
Дошкільний підрозділ	Програма «Дитина» (Автори: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна та ін.), рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист МОН України № 1/11-4960 від 23.07.2020 р.)
1-4 класи	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б.1-2; 3-4 класи (Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22).
5-6 класи	Модельні навчальні програми, рекомендовані Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795:

	● «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.); ● «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Качак Т. Б. та ін.); ● «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.); ● «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.); ● «Математика 5 - 6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор. Н.А.Тарасенкова)); ● «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешченко Т.В., Щупак І.Я.); ● «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоець Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші); ● «МИСТЕЦТВО 5-6 класи». (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.); ● «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.); ● «Інформатика. 5-6 класи» (Ривкінд Й. Я.); ● «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.);
--	--

	• «ТЕХНОЛОГІЇ. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.); • «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьева І.В., Хомич О.Л.); • «Географія. 6–9 класи» (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р. та ін.).
7-8 класи	Модельні навчальні програми, затверджених наказом МОН №795 та наказом МОН №883: • «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)); • «Українська література. 7-9 класи» (Яценко Т. О., Пахаренко В. І. та ін.); • «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.); • «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.); • «Алгебра. 7–9 класи» (автор Н.А.Тарасенкова.); • «Геометрія. 7–9 класи» (Н.А.Тарасенкова)) • «Фізична культура. 7–9 клас» (авт. Баженов Є. В., Коломоєць Г. А. та ін.); • «МИСТЕЦТВО 7-9 класи. (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.); • «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В.,

	Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.); • «Інформатика. 7-9 класи» (авт. Ривкінд Й. Я.); • «Хімія. 7-9 класи» (авт. Лашевська Г. А.); • «Біологія. 7-9 класи» (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М. та ін.); • «Фізика. 7-9 класи» (Головко М. В., Засекін Д. О. та ін.); • «Географія. 6-9 класи» (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р. та ін.); • «ТЕХНОЛОГІЇ. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.); • «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.); • «Всесвітня історія. 7-9 класи» (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О. та ін.); • «Історія України. 7-9 класи» (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О. та ін.)																								
9 клас	Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804) <table> <tr> <th>№ п/п</th><th>Назва навчальної програми</th></tr> <tr> <td>1.</td><td>Українська мова</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Українська література</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Біологія</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Всесвітня історія</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Географія</td></tr> <tr> <td>6.</td><td>Зарубіжна література</td></tr> <tr> <td>7.</td><td>Інформатика</td></tr> <tr> <td>8.</td><td>Історія України</td></tr> <tr> <td>9.</td><td>Математика</td></tr> <tr> <td>10.</td><td>Мистецтво</td></tr> <tr> <td>11.</td><td>Основи здоров'я</td></tr> </table>	№ п/п	Назва навчальної програми	1.	Українська мова	2.	Українська література	3.	Біологія	4.	Всесвітня історія	5.	Географія	6.	Зарубіжна література	7.	Інформатика	8.	Історія України	9.	Математика	10.	Мистецтво	11.	Основи здоров'я
№ п/п	Назва навчальної програми																								
1.	Українська мова																								
2.	Українська література																								
3.	Біологія																								
4.	Всесвітня історія																								
5.	Географія																								
6.	Зарубіжна література																								
7.	Інформатика																								
8.	Історія України																								
9.	Математика																								
10.	Мистецтво																								
11.	Основи здоров'я																								

	12. Трудове навчання
	13. Фізика
	14. Фізична культура
	15. Хімія
	16. Іноземні мови

● **Варіативна складова**

Клас	Програма
5-6	Програма навчального курсу за вибором «РОДИННІ ФІНАНСИ». Складено за навчальною програмою з фінансової грамотності для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів, схваленою комісією з економіки Науково-методичної ради з питань освіти МОН України (лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-331).
5-6	Програма факультативного курсу «Я — моє здоров'я — моє життя». Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (Лист № 1/11-6200 від 08.12.2008 р.) Автор: Н. О. Лещук
5-6	Програма навчального курсу «Права дитини» для загальноосвітніх навчальних закладів курсу за вибором О.М. Левчишина, В.В. Майорський лист ІМЗО від 02.07.2018 №22.1/12-Г-471; -472; -473)
6	Програма курсу за вибором «Фінансово-грамотний споживач» для учнів 6 класу (авт. Ткаченко О. В., Довгань А. І., Часнікова О. В., Рябова О. Б., Лапішко З. Я. та інш.) за загальною редакцією доктора економічних наук професора Смовженко Т. С. (лист ІТЗО від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-329)
7	Програма курсу «ФІНАНСОВА КУЛЬТУРА». Складено за навчальною програмою з фінансової грамотності для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів, схваленою комісією з економіки Науково-методичної ради з питань освіти МОН України (лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-331).
8-9	Навчальна програма «Креслення в школі» для учнів 8-9 класів закладів загальної середньої освіти «Схвалено Міністерством освіти і науки України» Солодуха Ярослав Трохимович Лист Міністерства освіти і науки України від 08.11. 2019 №22-1/12 Г-1055

8	Програма навчального курсу «Моя Черкащина» для учнів 7-11 класів ЗЗСО Черкаської області (схвалено МОН України для використання в освітньому процесі (рішення експертної комісії з історії від 30.06.2023 р. протокол №12; №3.0297-2023, 4.0154-2023 у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам))
---	---

Перелік підручників

1 клас І. О. Большакова «Буквар» О. Д. Карп'юк «Англійська мова» О. М. Гісь «Математика» І. О. Большакова «Я досліджую світ» Н. А. Лемешева «Мистецтво»	2 клас І. О. Большакова «Українська мова та читання 1-2 частина» О. Д. Карп'юк «Англійська мова» А. М. Заїка «Математика. 1-2 частина» О. В. Волощенко «Я досліджую світ. 1-2 частина» Н. А. Лемешева «Мистецтво (інтегрований курс)»	3 клас Г. С. Остапенко «Українська мова та читання 1 і 2 частина» О. Д. Карп'юк «Англійська мова» А. М. Заїка «Математика. 1-2 частина» О. В. Волощенко «Я досліджую світ. 1-2 частина» Н. А. Лемешева «Мистецтво (інтегрований курс)»
4 клас Г. С. Остапенко «Українська мова та читання 1 і 2 частина» О. Д. Карп'юк «Англійська мова» А. М. Заїка «Математика. 1-2 частина» О. В. Волощенко «Я досліджую світ. 1-2 частина» І. Б. Стеценко «Мистецтво (інтегрований курс)» Л. З. Козак «Інформатика»	5 клас Д. Д. Біда «Пізнаємо природу» <u>Електронні підручники:</u> О. В. Заболотний «Українська мова» О. М. Авраменко «Українська література» О. М. Ніколенко «Зарубіжна література» Г. К. Мітчелл «Англійська мова» І. Я. Щупак «Вступ до історії України та громадянської освіти»	6 клас (електронні підручники) О. В. Заболотний «Українська мова» О. М. Авраменко «Українська література» Н. Р. Міляновська «Зарубіжна література» Г. К. Мітчелл «Англійська мова» І. Я. Щупак «Історія України. Всесвітня історія» Н.А. Тарасенкова «Математика» Д. Д. Біда «Пізнаємо природу»

	Н.А. Тарасенкова «Математика» Л. М. Масол «Музичне мистецтво» Й. Я. Ривкінд «Інформатика» О. М. Данилевська «Етика» Т. В. Воронцова «Здоров'я, безпека та добробут» І. Ю. Ходзицька «Технології»	Л. Г. Кондратова «Мистецтво» Й. Я. Ривкінд «Інформатика» Т. В. Мелешенко «Етика» Т. В. Воронцова «Здоров'я, безпека та добробут» С. Г. Кобернік «Географія» І. Ю. Ходзицька «Технології»
7 клас О. В. Заболотний «Українська мова» О. М. Авраменко «Українська література» О. М. Ніколенко «Зарубіжна література» О. Д. Карп'юк «Англійська мова» В. С. Власов «Історія України» О. Пометун «Всесвітня історія» О. С. Істер «Алгебра» О. С. Істер «Геометрія» Н. В. Запорожець «Біологія» В. Ю. Пестушко «Географія» В. Г. Бар'яхтар «Фізика» П. П. Попель «Хімія» А. Г. Кондратова «Музичне мистецтво» Й. Я. Ривкінд «Інформатика» І. Ю. Ходзицька «Трудове навчання»	8 клас О. В. Заболотний «Українська мова» О.М. Авраменко «Українська література» О. М. Ніколенко «Зарубіжна література» О. Д. Карп'юк «Англійська мова» О. І. Пометун «Історія України» І. Я. Щупак «Всесвітня історія» О. С. Істер «Алгебра» О.С. Істер «Геометрія» О. В. Жолос «Біологія» В. М. Бойко «Географія» В. Г. Бар'яхтар «Фізика» Г. А. Лашевська «Хімія» О. В. Гайдамака «Мистецтво» Й. Я. Ривкінд «Інформатика» І. Д. Бех «Основи здоров'я»	9 клас О. В. Заболотний «Українська мова» О. М. Авраменко «Українська література» О. М. Ніколенко «Зарубіжна література» О. Д. Карп'юк «Англійська мова» О. І. Пометун «Історія України» С. О. Осмоловський «Всесвітня історія» О. Д. Наровлянський «Правознавство» О. С. Істер «Алгебра» О. С. Істер «Геометрія» Р. В. Шаламов «Біологія» П. О. Масляк «Географія» В. Г. Бар'яхтар «Фізика» О. В. Григорович «Хімія» О. В. Гайдамака «Мистецтво» І. Я. Ривкінд «Інформатика»

І. Д. Бех «Основи здоров'я»	Т. С. Мачаха «Трудове навчання»	І. Д. Бех «Основи здоров'я» Т. С. Мачаха «Трудове навчання»
-----------------------------	---------------------------------	--

VIII. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану та за рішенням педагогічної ради закладу від 29.08.2024 №1 результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента, зокрема курсів за вибором. Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання. Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, результати такого оцінювання для 1-8 класів відображаються у свідоцтві досягнень, для учнів 9 класу у свідоцтві про здобуття базової загальної середньої освіти. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог модельних навчальних програм. Навчальні досягнення здобувачів у 1-4 класах підлягають вербальному оцінюванню, у 5-9 класах – бальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;

аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

З метою неперервного відстеження результатів початкової та базової середньої освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів.

IX. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

• Дошкільна освіта

Види розвитку	Показники компетентності
Психофізіологічний	• має зрілі мозкові структури та функції; • характерною є відносна стабільність та рухливість нервової системи; • проявляє достатню рухову активність; • проявляє умілість рук, практичну вправність; • здорова, не має хронічних хвороб; • володіє основними гігієнічними навичками; • знає свою статеву належність, усвідомлює її незмінність, розуміє, чим відрізняється від представників протилежної статі; • володіє основами безпеки життєдіяльності; • працездатна, втомлюється лише після чималого навантаження; • користується як провідною правою/лівою рукою; • не заїкається і не має інших невротичних проявів.

Інтелектуальний	• володіє елементарною системою знань про основні предмети і явища навколишнього світу та саму себе, а також деякими простими поняттями; • уміє концентрувати увагу, виконує вимогу за інструкцією дорослого; • диференційовано сприймає різноманітну інформацію (візуальну, аудіальну, тактильну); • здійснює елементарні операції аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, класифікації; • усвідомлює основні зв'язки між явищами; • має розвинене логічне запам'ятовування - добре запам'ятовує і відтворює; • встановлює логічну послідовність подій; • відтворює зразок на вимогу; • робить припущення, висуває гіпотези, виявляє елементи креативності; • розрізняє звуки мовлення, співвідносить їх з буквами, синтезує звуки у слова; знаходить потрібні слова для вираження думки, використовує складні речення; • диференціює числа, додає і віднімає у межах 10, визначає найпростіші зміни цифрових рядів; • розрізняє реальне і уявне, зовнішнє і внутрішнє; • знайома з деякими основами початкових наукових знань.
Мотиваційний	• хоче йти до школи; • вирізняється високою допитливістю — розвинена пізнавальна мотивація; • може поступитися «хочу» заради «необхідно», відмовитися від бажаного на користь соціально важливого; • має сформовану мотивацію досягнення, прагне досягти успіху; • свідомо й відповідально ставиться до майбутнього шкільного життя; • зацікавлено ставиться до спілкування з новими дорослими та однолітками; • у соціально прийнятний спосіб самореалізовується, самостверджується; • має сформовану первинну систему матеріальних і духовних потреб.

Емоційний	• переживає глибоко, виражає почуття щиро, яскраво; • сприйнятлива, диференціює емоційно-смисловий характер зовнішніх впливів, чутлива до нього; • знає основні емоції, особливості їх вираження мімікою, жестами, діями, тональністю голосу; • адекватно виражає свої ставлення, настрої, стан; • утримується від імпульсивних реакцій, негативних емоцій; • чутлива до значущих людей, виявляє чуйність, намагається бути суголосною стану та настрою інших; • оптимістично ставиться до проблем і складностей, має сформоване почуття гумору; • володіє елементарною емоційною культурою, самовиражається у соціально прийнятний спосіб.
Вольової сфери	• свідомо приймає та утримує мету, діє цілеспрямовано; • концентрує увагу на завданні, певний час не відволікається; • мобілізує себе на виконання завдання; • розраховує на власні сили, розмірковує і поводить самостійно; • звертається по допомогу лише в разі об'єктивної необхідності; • конструктивно розв'язує проблеми, долає труднощі; • доводить розпочате до кінця; • може відстояти власну точку зору; • визнає свої помилки; • дотримується своїх обіцянок.
Соціальний	• приймає соціальний статус школяра, усвідомлює його важливість; • відкрита контактам, комунікабельна; • прихильно, доброзичливо ставиться до рідних, знайомих, товаришів; • уміє налагоджувати взаємодію, працювати в команді; • узгоджує індивідуальні інтереси з груповими; • реалізує основні моральні принципи, прагне дотримуватися в поведінці та діяльності соціальних норм і правил; • намагається уникати конфліктів, мирно розв'язує спірні питання, може дійти згоди, домовитися; • орієнтується у поведінці на вимогу дорослого та на совість як внутрішню етичну інстанцію;

	• усвідомлює межі схвалюваної і соціально неприйнятної поведінки; • володіє більш-менш адекватною самооцінкою; • поважає себе та інших; • має сформований абрис дитячого світогляду, елементарну систему ставлень.
--	---

- **1-4, класи** - згідно з додатком 1 до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р. №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- **5-8 класи** – згідно з додатком 1 до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 р. №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
- **9 клас** – відповідно до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 405.

Х. Програма наскрізного виховання

Виховний процес – невід’ємна складова освітнього процесу, зорієнтована на загальнолюдські цінності, а саме:

- «морально-етичні» (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, до себе, до інших людей),
- «соціально-політичні» (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність),

Вихованість формується через наскрізний досвід, відбувається у виховному середовищі, що створюється всім педагогічним колективом через атмосферу довіри, дружелюбності, доброзичливості, взаємодопомоги і взаємної підтримки при вирішенні труднощів.

Відносини учасників освітнього процесу будуються на взаємоповазі, діалозі, визнанні принципів:

- талановитості кожної дитини;
- гуманізму;
- дитиноцентризму;
- проактивності;
- права на помилку.

Підходи до організації виховної діяльності:

- Системний (його складники: мета, завдання, принципи, суб'єкти та відносини між ними, зміст, умови; управління, що розвиває дану систему);
- Комплексний (включає спільну діяльність педагога й вихованця, що впливає на три сфери особистості: пізнавальну (знання, погляди, переконання); емоційно-вольову (почуття, бажання, емоції); дієво-практичну (вміння, навички, звички, досвід поведінки);
- Особистісно орієнтований підхід (вибір і цілепокладання, рефлексія, формування позитивної «Я-концепції», прийняття рішень, відповідальність, творча реалізація в професійній сфері, автономність й індивідуальність буття суб'єкта);
- Діяльнісний підхід – направлений на перетворення, в ході якого розвивається індивід, реалізовується індивідуальність, формується особистість у спільній діяльності;
- Аксіологічний підхід (ціннісний) – приводить ціннісні системи вихованців до загальнолюдських моральних принципів і відзначалися гнучкістю, усталеністю;
- Культурологічний – засвоїти культурні надбання людства, примножуючи духовну культуру, забезпечуючи єдність поколінь;

- Акмеологічний підхід (вершина) – прагнення до самовдосконалення, здійснення нових задумів;
- Рефлексивний підхід – усвідомлення власних дій;
- Синергетичний підхід – нові поняття, ідеї, гіпотези, обґрунтовані рішення.

Виховний процес закладу регламентує свою діяльність на підставі нормативно-правових актів:

- Конституції України, Загальної декларація прав людини, Декларації прав дитини, Конвенції про права дитини;
- Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;
- Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді України,

Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року, затвердженої Наказом МОН України від 06.06.2022 N527;

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 N1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 р. за N111/34394;

- Програми «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх начальних закладів України», діючих державних, обласних, районних програм, Стратегії розвитку Кліщинської гімназії імені М.П. Старицького на 2022-2027 н. р.

Виховна мета:

«Формування патріотичних та громадянських якостей, морально-етичних принципів особистості в умовах НУШ».

Виховний процес базується на програмі «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», в ході реалізації якої формується система цінностей:

- Ціннісне ставлення до себе;
- Ціннісне ставлення до людей;
- Ціннісне ставлення до суспільства і держави;
- Ціннісне ставлення до культури та мистецтва; Ціннісне ставлення до природи;
- Ціннісне ставлення до праці.

XI. Регламент освітньої діяльності

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Заклад працює в одну зміну, позанавчальні заняття проводяться після 15 години.

Освітній процес організований за п'ятиденним робочим навчальним тижнем.

Форми організації освітнього процесу – очна.

Цикли освітнього процесу:

Дошкільна освіта – від 2 до 6 років;

Адаптивно-ігровий початкової школи – 1-2 класи;

Основний початкової школи – 3-4 класи;

Адаптивний базової школи – 5-6 класи;

Базове предметне навчання – 7-9 класи.

2025-2026 н. р. розпочинається 01 вересня 2025 р. і закінчується 29 травня 2026 р.

Орієнтовна структура 2025-2026 навчального року:

I семестр: з 01 вересня по 26 грудня

II семестр: з 12 січня по 29 травня

Канікули:

осінні: 25 жовтня – 02 листопада

зимові: 27 грудня – 11 січня

весняні: 28 березня – 5 квітня

Освітній процес у дошкільному підрозділі організовується відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗУ від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1371 від 01.08.2022) в межах навчального року та літнього періоду. Режим роботи: з 7.30 до 17.00.

Літній період у закладі дошкільної освіти триває з 02 червня до 29 серпня 2025 р. Вихованці за бажанням їхніх батьків можуть відвідувати заклад дошкільної освіти впродовж літнього періоду. Організоване навчання проводиться у формі занять. Тривалість спеціально організованих фронтальних занять становить:

- у молодшій групі – не більше 10 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

У період канікул з дітьми проводиться фізкультурно-оздоровча і художньо-продуктивна діяльність.

Освітній процес для 1-9 класів організовується в межах навчального року. Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у закладі проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні

заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдаровань.

Режим роботи регламентується єдиним розкладом навчальних занять, самопідготовки, позаурочної діяльності відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗУ від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1984 від 20.09.2021; № 1371 від 01.08.2022), саме:

8.00 - 8.30 – прийом учнів;

8.30 - 15.05 – навчальні заняття;

15.20 - 17.00 – інші заходи (засідання педрад; методичної ради школи; нарад при директорові; батьківських зборів; піклувальної ради і т. д.).

ХІІ. Вимірники реалізації освітньої програми

Система моніторингу внутрішнього забезпечення якості реалізації освітньої програми складається з наступних компонентів:

- Моніторингу умов функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- освітнє середовище (санітарно-гігієнічні умови, стан навчально-методичного,

- система оцінювання учнів;

- педагогічна діяльність;

- управлінські процеси в закладі освіти.

- Моніторингу освітнього процесу:

- педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять, виховних заходів);

- навчальних досягнень здобувачів освіти за I семестр та за навчальний рік;
- реалізації виховної системи.